

10. **Knihovní výtahy.** V knihovních výtazích o vkladbách vedlejších budiž poukázáno na vkladbu hlavní a podotknuto, že změny na právu zástavním simultánně zapsaném předsevzaté zapsány jsou jen ve vkladbě hlavní (§ 116 knih. ř.).

V. Právo poplatkové.

Od poplatku vkladného osvobozen je zápis téhož práva byť i částečně zaniklého na více nemovitostí v knihách téhož úřadu neb i různých úřadů, dále i převod téhož práva s jedné nemovitosti na druhou téhož vlastníka, konečně i obmezení zapsaného práva na část téže věci, rozdělení ručení pro právo zapsané na více nemovitostech na jednotlivé věci. Toto osvobození od poplatku má však jen tehda místo, byl-li za původní nebo prvý zápis a za zápis na první věci onen poplatek zapraven, který byl v době zápisu předepsán. Nevysvítá-li to z knih úředních, budiž to stranou prokázáno (p. s. 45 ad *D*, *dd*) a poznámka).

Právo železniční.

I. Pojem.

Železnictví vyniká mezi dopravními zařízeními do té míry, že bylo nutno vytvořiti pro ně mnoho nových právních pravidel, kteráž od všeobecných ustanovení právních zhusta naprosto se uchylují. A soujem těchto nově vytvořených právních norem jest právě právem železničním. Pokud jde o založení nějaké železnice, mají platné normy povahu státoprávní, pokud pak jde o stavbu, provozování a stránku finanční, jsou normy ty povahy správní. Velmi zhusta dlužno však při železnicích vyřídit i otázky čistě soukromoprávní, tak ku př. v poměru ku vlastníku pozemků dráhy, ku podateli nákladu, při poškození atd. Zabíhá tedy právo železniční do všech možných oborů práv, avšak těžisko jeho jest povahy veřejnoprávní. Pokud pro železnictví není zvláštních norem právních, platí všeobecné zákony, tak jmenovitě obč. zák. a obchod. zák.

II. Roztřídění.

1. **Hmotné právo železniční** týká se železničních koncesí, stavby, provozování, poměrů držby, vlastnictví, poměrů nájemních a služebních (i dopravnictví), obligačního práva ku podnikům železničním (zárukové právo prioritních obligací) a konečně bernictví a poplatků, jakož i železničního práva trestního. Pramenem těchto oborů právních, pokud se týká, dotýčnými zákony jsou zákon o železničních koncesích (viz čl. Dráhy), dále zvláštní listiny koncesní, železniční řád stavební, zákon expropriační (viz čl. Expropriace za účelem zřízení a provozování železnic) řád dopravní, železniční zákon knihovní (viz čl. Dráhy), všeob. občanský zákonník, obchodní zákonník, zákon o ručení železnic za tělesná poškození, zákon o kurátorech, zákon poplatkový a trestní zákon.

2. **Formální právo železniční** dotýká se příslušnosti soudní spolu se všemi procesuálními ustanoveními odnášejícími se k otázkám práva železničního; ustanovení tato obsažena jsou v shora citovaných zákonech a liší se namnoze naprosto od všeobecných procesních pravidel.

3. **Mezinárodní právo železniční** má konečně zdroj svůj v státních smlouvách uzavřených mezi cizími státy o mezinárodní vobbě, o dopravě mrtvol, o clech, o připojení železnic a j. v., většina mezinárodních smluv železničních týká se připojení železnic ku síti cizozemské. Rakousko uzavřelo jmenovitě takovéto konvence železniční s Bavorskem, Německem, Švýcarskem, Saskem, Srbskem, Rumunskem a Tureckem. Taktéž

uzavřeny byly mezinárodní úmluvy, dle nichž nelze exekuci vésti na cizozemské dopravní prostředky, tak ku př. smlouva s Německem z r. 1886.

Prázdny soudní.

I. Doba soudních prázdnin.

Za soudní prázdniny vyhlášena jest doba od 15. července do 25. srpna (§ 222 c. ř. s. a § 47 j. ř.).

II. Účinek soudních prázdnin a věci prázdninové.

A. Co do zevnější působnosti soudu mají prázdniny soudní za účinek, že jen v určitých záležitostech jedná soud, jako kdyby prázdnin nebylo, kdežto všechny ostatní záležitosti se po dobu soudních prázdnin v chodu svém do jisté míry zastavují.

Záležitosti druhu prvního zahrnuty jsou společným názvem věcí feriálních čili prázdninových.

K věcem těm náležejí:

- a) všechny záležitosti presidiální (§ 47, odst. 2 j. ř.);
- b) všechny věci trestní (čl. XXXVI. uv. z. k c. ř. s.);
- c) vůbec záležitosti tabulární (čl. XXXVI. uv. z. k c. ř. s.);
- d) věci řízení konkursního se týkající (eodem);
- e) věci upomínací (§ 223, odst. 2 c. ř. s.);
- f) záležitosti řízení exekučního (§ 223, odst. 2 c. ř. s.);
- g) ze záležitosti sporných věci v § 224 c. ř. s. vypočtené a sice:
 - α) spory směnečné;
 - β) rozepře, v nichž jedná se o pokračování ve stavbě započaté;
 - γ) spory pro rušení držby věci a práv, když prosba žalobní směřuje toliko k ochraně a navrácení k držbě poslední;
 - δ) spory o výpověď, odevzdání a převzetí pachtovaných nebo najatých věcí, bytů neb jiných místností a takových věcí, které přenechány byly k užívání za nájemné v plodech (§ 1103 o. o. z.).
 - ε) spory ze služební a námezdní smlouvy mezi těmi, kdož najímají služby a čeledíny, nebo jinými osobami v služební smlouvě postavenými, mezi polními a lesními hospodáři a jich polními a lesními hospodářskými pomocnými dělníky a nádenníky, mezi držiteli hor a všemi jinakými zaměstnateli a zaměstnanými od nich dílovedoucími, pomocníky, dělníky neb učenníky, jakož i spory ze služebního poměru lodního mužstva;
 - ζ) spory mezi hostinskými, lodníky, plťáři nebo vozky se strany jedné a jejich hostmi, cestujícími neb zákazníky se strany druhé o závazcích vznikajících z těchto jejich vzájemných poměrův;
 - η) všechny jinaké spory o majetkových nárocích, jichž předmět na penězích nebo hodnotě peněžité nepřevyšuje 50 zlatých;
 - θ) návrhy na povolení, obmezení nebo zrušení prozatímných opatření;
 - i) ony záležitosti rychlého vyřízení vyhledávající, které předseda příslušného senátu nebo přednost soudu za feriální prohlásil. (Prohlášení toto nepodléhá stížnosti.) (§ 224 c. ř. s.)
 - h) Vedle záležitostí řízení nesporného shora sub c) a d) uvedených, mají i ostatní býti za prázdninové pokládány, když by průtahem některého opatření mohla pro některou stranu nastati újma (čl. XXXVI. uv. z. k c. ř. s.).

Vliv soudních prázdnin na sporné záležitosti, které zákon za feriální neuznává nebo které soudcem dle předpisu zákona za feriální nebyly prohlášeny, záleží v tom, že během soudních prázdnin strany nejsou ani po-